

za '600 K drugemu (tuju?), kakor ste tudi naredili. Capito! g. dopisnik.

O molčanju, o drugem pomenkovanju ter o odhodu od tu ne vem, kaj naj odgovorim. Do sedaj sem res molčal in imam tudi ta namen za naprej. Ali pa mari nisem tudi jaz rihemberski občan, kakor drugi? Povem g. dopisniku, da sem! Ker sem, imam pravico govoriti, kakor drugi. Imam iste pravice kot dopisnik. Da bi me pa dopisnik spravil od tu, ne verujem. Verujem pa, in sem prepričan, da bi dopisnik z nekaterimi tovariši najraje učiteljstvo zalil s smolo, je razstavil po hribečkih in zažgal enako Neronu. Smo pač v tem veku. Tema v ospredje — luč v omaro.

Sedaj pa še nekaj! Dopisnika in sploh rihembersko občino bi rad vprašal: „Kaj sem do sedaj tako hudobnega naredil, oziroma govoril v Rihembergu, da me dopisnik tako sovraži? Ali je mar krivo to, da sem „liberalen“? Druga v zvezi ni. Ta je pa jalov.

Kedaj sem jaz očital dopisniku, da je klerikalec? Imel bi pač isto pravico, kot on. Mi vendar ne nosimo takega sovraštva v svojih sreih!

Dovolj naj bo! Dopisnika v „Pr. l.“ pa prosim, naj se na svoje nepremišljene dopise podpiše, da se ve, s kom se ima opravila. Z odkritim sovražnikom grem še v boj, če je treba, z zahrbtnim — skritim, pa nimam opravila. Sicer pa se vam priporoča

Jos. Bric, l. r. učitelj.

Rihemberg, 19. jan. 1907. — „Prim. list“ že zopet popisuje strašansko grozoto, da učitelj Bric ni bil na cesaričin god pri sveti maši in da lahko vsi občinarji (če prav so ostali vsak na svojem domu tisti dan) to pričajo in dokažejo. Najbrže bo zdaj g. Bric zaradi demonstracije ali celo veleizdaje prerezan ali obešen na rihemberskem trgu. Revež, kam je prišel! — Njegovi pevci menda tudi preganjajo in pobijajo „katoliške občinarje“ (kar je druge vere ljudi, pa puste v miru). —

Kateri pa so ti „katoličani“ v Rihembergu? Najbrže spada med prve katoličane oče urednika „Prim. lista“, župan Pavlica, ki ima posebne katoliške zasluge za telesna dela usmilenja, ki jih doprinaša celo v občinski pisarni napram šibkemu spolu. Grozen katoličan mora biti tudi divji Bric, ki se še sedaj kadi po krvi in ki je obilokrat študiral svoj katolicizem v senčnatih, tihih prostorih... Dasi Ponižev pevec, je še te dni provociral mlade pevce in se celo po navadi začel zaganjati vanje. Vemo, da ni g. Poniž za to surovost odgovoren, omenimo le, da se vidi naše katoličanstvo... haha?

Ve pa naj še teslo v „Prim. listu“, da gosp. Poniž ni „katoličan“. Večkrat se je že izjavil in povedal svoje mišljenje, podpira tudi le napredno časopisje in tudi drugače deluje. „Katoličana“ sta menda le Pavlica in Brejček!

Iz Oseka. — Mi Osečani smo res presrečni ljudje, in kaka sreča nas šele v prihodnje čaka. Še nismo s tistim nesrečnim vprašanjem glede krivičnega davka na čistem, že se nam obeta od strani naših ljubih klerikalcev druga velikanska dobrot na krščanski podlagi. — Šempaški vsemožni tajnik, tisti pristni klerikalni priganjač, se namreč bombastično baha, da si uredi v kratkem tako, da prevzame tudi oseško tajništvo. Njegovo „kancelijo“, kakor pravi on, namerava ustanoviti za Osek pri sv. Luciji. — Dalje pravi, da tajništvo na Vogerskem pusti in bo tajnikoval samo v Oseku, Šempsu, Ozeljanu in Lokah. Res, srečna zgornja dolina! — Mi bi svetovali veljakom na Vogerskem, naj za božjo voljo prosijo gospoda tajnika, naj jih ne zapusti, ker potem našo občino morebiti ne doleti tako izredna čast. Ta bahati gospod si kar izbira občine, kjer hoče biti za tajnika. — Kakor čujemo, je Šempasem tudi prihodnjega župana že izbral. — Naj pa le ostane daleč proč od nas, ker za našo občino se nam zdi preučen.

Njemu bi pa svetovali, naj si naše občine ne izbira kar tako, meni nič, tebi nič, ker v tej stvari bodemo menda tudi mi smeli kaj spregovoriti.

Pevma, 17. januarja 1907. — Sklicujoč se na § 19. tisk. zakona z dne 17. decembra 1862. drž. zak. št. 6. ex 1863., zahtevam z ozirom na dopis objavljen v „Soči“ dne 15. januarja t. l. št. 6., da sprejmete nastopni popravek: — 1. Ni res, da se podpisavec pread ogibam šole; res pa je, da letos in vselej vršim svoje dolžnosti kot katehet, redno, točno in prizadevno; res je, da verouka nisem mogel držati v petek t. j. 4. januarja, v torek t. j. 8. januarja radi boleznj, ker sem bil hudo prehlajen in sem močno kašljal; dne 11. jan. je izpala zjutraj jedna ura, — popoldne sem

imel pogreb in sem še hudo kašljal. — 2. Ni res, da opravljam sv. mašo in druga opravila, kadar in kakor se mi zljubi; res pa je, da mašujem točno ob določeni uri in opravljam vsa druga opravila po svojih močeh, kar le mogoče, točno, vsposobno in pobožno. To morajo potrditi vsi, ki so dobre volje in resnicoljubi. 3. Ni res, da hodim v mesto le na „špancier“, res je, da grem v mesto, da opravi sv. spoved večidel pri č. oo. JESUSove družbe. 4. Ni res, da podučujem le, kedar sem razpoložen; res je, da podučujem vselej, ako-le morem; res je, da sem podučeval, zraven šolskih obveznih ur, celi mesec maj, juni, oktober, november do 15. dec. l. l. prvoobhajance vsaki teden tri do štiri ure na teden v cerkvi posebej; kar mora potrditi vse ljudstvo. 5. Ni res, da sem hodil preteklo leto par minutov prepozno v šolo; res je, da sem hodil predlansko leto 1904./5. menda do maja nekaj prepozno vsled pomote, a stvar koj popravi, ko sem bil opozorjen na pomoto. 6. Ni res, da ste „zatelebani koštruni“, res je, da ne spadate mej pohlevne in ubogljive ovčice JESUSove; takim je JESUS sam rekel — „kozli“ —, ne jaz.

Jan Nep. Kumar, kurat.

Opomba uredništva: — G. Kumar v Pevmi je eden tistih duhovnikov, ki ne morejo živeti v miru. Vedno išče prepira in zdražb, obira ljudi, v cerkvi pa zmerja „liberalce“ in se zaletava v „Sočo“. Ali bi ne bilo lepše, da bi živel le svojemu poklicu? Namesto krščanskega nauka n. pr. se krega v cerkvi radi kakoga dopisa iz Pevme v „Soči“. To pač ni krščanski nauk. Tako se pač ne izpolnjuje duhovskega poklica. — „Popravek“ priobčujemo, dasi ne odgovarja § 19. tisk. zak., zategadel, da se vidi, kaj je pri gosp. Kumru resnica. Popravlja celó take reči, ki mu niso bile očitane, tako n. pr. glede maš. Glede verouka in drugih reči mu odgovarja že naš g. dopisnik iz Pevme, ker je kurat poslal tudi v „Gorico“ dopis na prejšnji dopis v „Soči“. Tu si ogledjmo le dve točki iz popravka. Kurat pravi, da ni res, da hodi le na špancier v mesto, ampak da hodi v Gorico k spovedi k jezuitom. Ta je lepa! Skoro vsak dan se ga vidi v drevoredu, ko gre v mesto. Vraga, kaj hodi tako pogostoma k spovedi? To bi bilo vendar čudno, da bi mu spoved, če jo dobro opravi, tako malo zalegla, da bi moral kar vedno hoditi nadlegovat jezuite v Gorico?! Ali pa hodi sproti po odvezo za vsako neumnost, katero napravi v Pevmi? Za kaj pa bi potem smatral zakrament spovedi?... Najlepša pa je o „koštrunih“ in „kozlih“. V Pevmi je rekel ljudem „zatelebani koštruni“, v popravku pa pravi, da ni res, da so „zatelebani koštruni“, ampak „kozli“ so. Torej jih na novo zmerja ter stopnjuje zmerjanje, in pri tem neotesanem zmerjanju se sklicuje celo na Jezusa! Kaj pa naj rečemo na to? Ali je samo imenovanje Božjega imena po nemarnem ali še kaj drugega? Če bo vedno tako govoril, bo moral še pogosteje hoditi k spovedi v Gorico k jezuitom, ker se bojimo, da dobi večkrat „to suho“. — Konečno ga prosimo, naj nas ne nadleguje več s svojimi poseti.

Iz Pevme. — „Gorica“ z dne 19. prosinca t. l. št. 6. je prinesla v svet neko izjavo, ki naj služi kot popravek „nesramne laži“, katero vsebuje dopis v „Soči“ dne 15. prosinca št. 6. z naslovom „Iz Pevme“. Vsakdo, ki prečita omenjeno izjavo, misli si: „Torej vidite, „Soča“ se je zopet prav pošteno zlagala“. Ker bi pa bilo tako mnenje povsem napačno, pripomnimo k izjavi nastopno: Podpisani š. voditelj trdi, da je g. kurat v minoletem šolskem letu redno zahajal v tukajšnjo šolo poučevat verouk. Mi pa ostanemo pri svoji trditvi, da je g. kurat v preteklem šolskem letu zahajal v šolo zelo netočno. In to bi nam moral priznati g. voditelj sam. Dalje trdi tam podpisani, da je g. kurat tudi v tekočem šolskem letu do Božiča redno dohajal v šolo. Ta trditev je povsem neresnična. Vprašamo Vas, g. voditelj, kje je bil g. kurat v torek, dne 18. kimovca leta 1906. predpoldne, ko bi imel poučevati v šoli verouk? Je-li bil v šoli? Je bil mogoče službeno zadržan? Vam je to morda preje pisмено naznanil, kakor to smelo trdite v izjavi?? Če se ne bojite kurata, morate na vsa ta vprašanja odgovoriti: ne. In v petek, dne 7. grudna minolega leta popoldne? Namesto v šolo, šel je g. kurat lepo v mesto. Menda tudi ta čas službenim potom, kaj ne? Dalje opravičuje podpisani g. kurata v svoji izjavi s tem, da ni mogel v šolo prvo polovico meseca prosinca t. l., ker je bil prehlajen in ni mogel govoriti. To je pa naravnost smešno. Kaj bi rekel, g. voditelj, šol-

skemu paglavcu, ki kriči, prepeva in se potepa po vasi v času, ko bi moral sedeti v šoli, ko se pa vrne se opravičuje, da ni mogel v šolo, ker je bil prehlajen in ni mogel govoriti? In naš kurat? Da ni mogel govoriti, pravi? Kakor smo že omenili v zadnjem dopisu, je gospod kurat čital mašo vsak dan. Pri maši je menda treba tudi govoriti. Tudi pete maše je imel med tem časom; pri teh je pel. V vetru in mrazu je imel več pogrebov, kjer tudi ni bil mutast. In slednjic, vse nedelje in praznike v novem letu je imel pred, oziroma med mašo „pridigo“, ki je trajala najmanj eno uro. Enako popoldne krščanski nauk po pol ure. Tu je kričal in vpil s prižnice, da se je vse treslo. Za vse to je mogel govoriti naš g. kurat, samo v gorki šolski sobi, kjer ni treba ravno ves čas govoriti, tam mu ni teknel jezik.

Pa naj še kdo reče, da je dotični dopis v „Soči“ nesramnalaž. Nam se ni treba posluževati laži, imamo več ko dovolj, da govorimo resnico.

Da se ne bode g. učiteljica, ki je tudi podpisala omenjeno izjavo v „Gorici“, hudovala, ker smo za danes prezrli njeno ime, jej moramo povedati, da smo se mi zadnjic obrnili le na kompetentne osebe. Ker pa ni ona po našem mnenju v tem pogledu nobena kompetentna oseba, smo jo blagohotno prezrli. Toliko za sedaj.

V isti št. „Gorice“ se tudi kurat sam hvalisa, rekoč: „Zraven šolskih obveznih urah, poučeval sem cel mesec maj, juni, oktober, november, do 15. decembra min. leta prvoobhajance v cerkvi vsak teden po tri in tudi štiri ure“. — Kako redno in točno je imel verouk v šoli, smo dovolj jasno dokazali zgoraj. Kar se tiče pa verouka v cerkvi, povemo mu, da ga ni nikdo drugi silil k temu, kakor le lastna trmoglavost. Farbal je stariše, da boče prvo obhajilo na dan sv. Alojzija. Prišel je ta dan, pa obhajila le ni bilo. Izgovarjal se je, češ, otroci niso se dovolj poučeni ter postavil termin za prvo obhajilo na neko nedeljo v času trgatve. A tudi ta čas niso bili otroci dovolj pripravljani. In šele tedaj, ko so začeli stariši mrmrati in niso hoteli več pošiljati otrok v cerkev, se je kurat končno odločil za december. Priden veroučitelj, ki pripravlja otroke za prvo obhajilo nič manj kakor štiri mesece in pol. Sicer pa tudi izjava, da je med tem časom učil verouk v cerkvi 3 do 4 ure na teden, je taka resnica, da jo more izustiti le tak „dušni pastir“, kakor je naš kurat.

Preteklo nedeljo popoldne je zopet rohnel in razbijal po prižnici kakor rjoveč lev. Izlival je svojo „sveto“ jezo na „Sočo“ in njenega dopisnika, katerega je imenoval za falota. „Tudi politika spada v cerkev“, pravi, „in vedite, da sem komaj prišel“. Torej tako, g. kurat, Vi ste komaj pričeli zlorabljati prižnico z umazano politiko? Tudi dobro! Le nadaljujte! Menda ne bode trajalo dolgo. Ljudstvo je razburjeno in zbegano, kakor nikdar prej; zato pa se čuje en sam glas: „Ne odnehamo prej, dokler se ne pobere, od koder je prišel!“

Gledé nesramnega napada na društvo od strani kurata, menimo, da nam ni treba posebej naglašati, da ukrene društveni odbor potrebne korake.

Da bi se igrali z nami, g. kurat, zato ste se rodili malce prepozno!

Shod zaupnikov „narodno-napredne stranke“.

Današnji shod zaupnikov „narodno-napredne stranke“ v „Trgovskem domu“ v Gorici je bil naravnost impozanten. Kljub skrajno neugodnemu vremenu, burji in izrednemu mrazu, je došlo na shod okoli 400 mož in mladeničev od vseh stranij dežele in iz mesta.

Shod je otvoril malo pred 11. uro v imenu pripravljalnega odbora Andrej Gabršček, ki je pozdravil v gorkih besedah došle zaupnike in goste. Pogled po dvorani mora le razveseliti vsakega, ko vidi zbran cvet iz cele naše dežele. Zbrali so se kljub skrajno neugodnemu letnemu času. Nujna potreba jih je privedla v Gorico, nujna potreba po resnem delu. Omenja splošno volilno pravico. Čestita, da so imeli poguma v teh burjih časih, da so prišli v tako lepem številu v Gorico. Napreden Slovenec je dandanašnji izpostavljen povsodi najšrim, najsurovejšim napadom od strani nasprotnikov. Na take napade morajo biti vsi pripravljani, treba je, da o-

zarja na to danes, kajti izvrševalni odbor, okrajni in krajni odbori bodo napadani. Naše delo, katero zasnujemo, pa bo slonelo na krepki podlagi, ki zagotavlja uspehe. — Naznanja brzojavni pozdrav izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke na Kranjskem ter brzojavko s Cerkljanskega od naprednjakov, ki se niso mogli udeležiti shoda radi daljave in hudega mraza. Z odobravanjem vzeto na znanje, Prišlo je pripravljalnemu odboru 25 pisem iz raznih krajev, da se ne morejo udeležiti, da pa pozdravljajo shod.

Predsednikom shoda je bil izbran državni poslanec in tolminski župan Oskar Gabršček, podpredsednika sta bila Miroslav Ples iz Devina in F. Furlani, župan iz Prvačine. Zapisnikarji vpok. učitelj Kenda in stenografa R. Levpušček in B. Gruden. Predsednik O. Gabršček se zahvaljuje za izvolitev predsednikom ter pozdravlja zborovalce v lepih besedah, omenja med drugim nov volilni red ter imenuje sedanjo dobo dobo preporeda. Odobravanje.

Pričelo je poročanje o posameznih točkah načrta programa. Poročali so: dr. D. Treo o točkah 1, 2, 3; A. Gabršček o točkah 4, 5, 6; Fr. Kocjančič o točki 7; Rud. Konjedič o točki 8; dr. J. Levpušček o točki 9; dr. D. Puc o točki 10; dr. Karol Podgornik o točkah 11. in 12. — Vsa poročila so sestavljena jako vestno in dobro ter so žela tudi obilo pohvale in priznanja, vzeli so jih zborovalci z zadovoljstvom na znanje. O organizacijskem statutu je poročal dr. Igo Janc, in nato je A. Gabršček se prav poljudno razložil medsebojno delovanje na deželi in v središču potom tega statuta, kar so zborovalci vzeli na znanje z velikim odobravanjem. Govore priobčimo.

V izvrševalni odbor so izvoljeni:

1. Dr. Ernest Dereani; 2. Andrej Gabršček; 3. Dr. Ignacij Janc; 4. Fran Kocjančič; 5. Rudolf Konjedič; 6. Dr. Srečko Kovačič; 7. Dr. Josip Levpušček; 8. Dr. Karol Podgornik; 9. Dr. Dinko Puc; 10. Josip Rovar; 11. Dr. Dragotin Treo, vsi v Gorici; 12. Artur Lokar, c. kr. notar, Ajdovščina; 13. Josip Kosovel, župan, Črniče; 14. Furlani Franc, župan, Prvačina; 15. Anton Možina, učitelj in posestnik, Brje-Rihemberk; 16. Anton Braut, župan in veleposestnik, Kojsko; 17. Fran Obljubek, župan in veleposestnik, Miren; 18. Josip Pavletič, tovarnar in veleposestnik, Gabrije; 19. Fran Gomišček, delovodja, Solkan; 20. Leban Vincenc, župan, Šempas; 21. Kriznič Anton, župan, Kanal; 22. Dr. Alojzij Kraigher, zdravnik, Bovec; 23. Vincenc Rojic, posestnik, Cerčno; 24. Franc Miklavčič, posestnik, Kobarid; 25. Oskar Gabršček, državni poslanec in veleposestnik, Tolmin; 26. Josip Švara, posestnik, Komen; 27. Ivan Caharija, župan in posestnik kamnolomov, Nabrežina; 28. Albin Štrekelj, učitelj, Škocijan; 29. Ant. Muha ml., veleposestnik, Lokev pri Divači; 30. Josip Šfiligoj, župan in posestnik, Biljana; 31. Miroslav Ples, posestnik, Devina; 32. Urbančič Alojzij, Miren; 33. Ferletič A., Miren; 34. Anton Kutin, c. kr. voditelj pripravnice, Tolmin; 35. Predsednik okr. odbora v Sežani; 36. Živic Jos., Skopo.

Zborovanje je zaključil v lepih besedah predsednik O. Gabršček okoli 1½ pop.

Nato je A. Gabršček pred odhodom naznanil protestni shod glede zausnice Slovenem in Lahom z imenovanjem nemškega zagrizenca Wieserja postajenačelnikom na državnem kolodvoru v Gorici. Govoril je tako krepko, da je vladalo splošno ogorčenje proti krivicam, s katerimi nas obsipajo z novo zeleznico.

Zborovalci so se razšli v prepričanju, da take stranke kot je reorganizovana narodno-napredna, potrebujemo, v taki bomo delovali uspešno proti skritim in očitim našim sovražnikom.

Pripominjamo, da je bil na shodu ves čas uzoren red, svečano razpoloženje, veliko navdušenje.

Shod je bil impozanten, krasen dokaz, da v naprednem življu je bodočnost goriskih Slovencev!

Domače in razne novice.

Promocija. — Jutri opoldne bo promoviran na dunajskem vseučilišču doktorjem prava znani slovenski pesnik gospod Alojzij Gradnik, c. kr. sodnijski praktikant v Gorici. Gospod Gradnik je naš rojak iz Medane v Brdih. Naše čestitke!

Za Gregorčičev spomenik daroval:
Peter Leban, Kal-Avče. . . . K 6—
Prejšnji izkaz (skupno) 56-80

Znaša K 62-80

Za Gregorčičev spomenik iz Aleksandrije. — Iz Aleksandrije so nam poslali za Gregorčičev spomenik znesek 183 K 50 v. Darovali gg.: Po 5 K: Ivan Semec. — Po 4 K: 50 v.: Franc Zarli, gospa F. Zarli, Ivana Skaler, Jožefa Gorjen, Ivan Fernus, Dimitri S. Tonmangeloff (Bolgar), Karol Fernus, Jakob Hvala, Ferdinand Fernus, Marija Leban. — Po 4 K: Lujza Laskarides. — Po 3 K: Ana Arčon. — Po 2 K 50 v.: Jakob Velkavrh, Karol Mozečič. — Po 2 K: Rok Komel, soproga Rok Komela, Lujza Kovec, Jožefa Nemeč, Antonija Frančekin, Amalija Tušar, Jožefa Fornazarič, Katarina Marusič, Veronika Saksida, Ana Mizret, Fani Gorjan, Terezija Čaj, Marija Steker, Fred. Hokeš, (Čeh), Aleks. Geizinger, Štefanija Gorkič, Jožefa Ferfolija, Marija Godnik, Avgušlina Bolk, Matilda Pregelj. — Po 1 K: Karolina Namor, Ivana Pregelj, Antonija Mozečič, Frančiška Cigoj, Uršula Mozečič, Marija Gregorčič, Marija Žibec, Fani Parko, Jožefa Gregorič, Marija Bric, Lucija Dámore, Ivana Perič, Elena Orce, Jožefa Fabro, Katarina Kogoj, Jožefa Vodopivec, Marija Furlani, Alojzija Perič, Angelika Furlani, Štefanija Ravščik, Marija Vodopivec, Angela Hlede, Jožefa Tratnik, Ana Saksida, Alojzija Leban, Frančiška Pregelj, Marija Sivec, Lucija Bolle, Amalija Komel, Katarina Jokin, Karolina Furlani, Alojzija Bavčer, Dora Gregorič, Marija Rutar, Marija Gorjan, Alojzija Gorjan, Jožefa Semole, Frančiška Žigon, Antonija Furlani, Marija Komel, Marija Juretič, Ana Mozečič, Karol Stepančič, Ivana Stepančič, Alojzija Leon, Frančiška Remec, Alojzija Sojak, Pavlina Saksida, Antonija Tomšič, Alojzija Hrast, Marija Černe, Ema Bratina, Frančiška Kovačič, Jožefa Leban, Zofija Pregelj, Jožefa Lipoš, Jožefa Polšak, Marija Verh, Ivan Kocman, Frančiška Simčič, Marija Čuk, Frančiška Gorkič, Leopolda Furlani, Pavlina Saksida, Zora Keršovan, Alojzija Cigoj, Suzana Mozečič, Lucija Lukežič, Marija Pihot, Terezija Gregorčič, Matilda Černe, Ivana Kovačič, Marija Gamboš, Marija Kamanli, Jožefa Skomina, Karolina Zajec, Doloroža Brodat, Petrolina Nardin, Jožefa Nardin, Viktorija Černe, Fani Cotič. — 50 v.: Marija Mask.

„Akademija“ v Ljubljani je imela doslej tri odbore seje. Odbor je prevzel prirejanje predavanj hrvaških vseučiliških profesorjev, ki so se po iniciativi prof. dr. Ilesiča in vsled posredovanja prof. Vjekoslava Klaiča iz Zagreba odzvali v velikem številu. S temi predavanji se prične meseca februarja. Sklenilo se je dalje, da se začne (najprej v Ljubljani) s prirejanjem kurzov za analfabete. V ta namen se vstopi v zvezo s slovenskimi šolniki glede pedagoške strani vprašanja; tehnično upravno stran prevzame društvo, ki izda po šolskih odobrenih analfabetični abecednik in navodilo za pouk.

Izdajo se dalje vzorna pravila, po katerih se čitalnice in knjižnice izprekajajo v javne, kakov tudi zapisnik knjig in časopisov, ki jih priporočamo v nakup oz. naročevanje.

Predavatelje prosimo, da vsako predavanje naznanijo poprej tajništvu, svoje članice čitalnice in bralna društva pa, da javljajo svoje želje glede predavanja itd. kakor tudi, da naznanjajo svoje občne zbere in vse sklepe v kolikor se tičejo ljudsko-izobraževalnega dela.

„Prosveta“. — V nedeljo dne 27. I./1907. priredi akad. fer. dr. „Prosveta“ na Bledu predavanje ob 1/2 pop. v „Blejskem domu“. Predava g. iur. Juro Jan: „Doneski k narodnemu gospodarstvu na Kranjskem“. Vstopnina 20 h in se predplačila hvaležno sprejemajo, ker je čisti dobiček namenjen za ustanovitev ljudske knjižnice v Blejski okolici.

Pokvarjena mladina. — V Panovcu so aretirali včeraj zjutraj 5 dečkov v starosti 13—14 let radi tatvine kotličev. Ti dečki so bili pokriti z listjem v Panovcu v bajti pri mrazu 12 stopinj pod ničlo.

Na pol zmrazenega so našli v nedeljo pri Zagraju italijanskega podanika Tob. Bona. Sedaj se greje pri usmiljenih bratih v Gorici.

Kroglja iz revolverja. — Iz Oseka nam poročajo, da med hrupom, ki se je vršil v nedeljo v Oseku četrte ure, je šel neki mladenič iz krčme, da prinese smodke. Ni pa še bil 10 korakov od krčme, ko začuje iz bližine strel; kroglja mu je priletela v pravo roko nad leht in ga lahko ranila. Posrečilo se mu je kroglo vzeti iz rane; pokazalo se je, da je

kroglja iz revolverja. Kdo je to storil, se ne ve; videlo se ni nikogar, ker je bila noč.

Sneg v Gorici. — Danes dopoldne po 11. uri je začelo snežiti. Popoldan mete prav pošteno.

„Pepili“ iz deželne hipotečne banke. — Na našo notico v predzadnji številki o sijajno plačanem diurnistu pri deželni hipotečni banki smo izvedeli nekatere podrobnosti, po katerih se nam dozdeva, da ta gospod se še nikakor ne zadovoljuje z dobro penzijo, katero ima za službovanje kot orožnik, in s še boljše plačo, katero uživa kot diurnist pri deželni hipotečni banki, ampak išče in stika še po drugih kotih, da si zviša dohodke. Vsaj na ta način moramo tolmačiti njegovo „delovanje“ izven urada. Ljudje nam pravijo, da vidijo tega gospoda, že odkar je nastavljen pri zavodu, skoro dan za dnevom ali v Mirnu, v Štandreu, Vrtojbi, Podgori, in sploh v gorški okolici, kjer se shaja s strankami, ki imajo najeti posojilo pri banki.

Ni dneva, da bi jim gospod „Pepili“, kakor ga zovejo, ne preskrboval in iskal dokumentov pri geometrih in sodnijah. Da porablja ta gospod svoje proste ure v to, da lovi posojila, to je gotovo; a da to dela „za gnado božjo“, je dvomljivo!! Znano pa je, da ko se vino deca in sadje dozoreva, obiskuje „gospod Pepili“ zavodove dolžnike po vrsti. Prašanje nastane, ali lovi posojila po naročilu ravnateljstva, ali „dela“ na svojo roko... iz nesebičnih namenov... (ker je namreč hipotečna banka, kakor pravijo pravila, povsem nesebična naprava (Zgledi: Podpora „Corriere“, „Gorica“, dne in poslarine za Lapanjo i. t. d.) Čudno je nekako, da tak zavod, kakor je hipotečni, je primoran iskati in loviti prosilce za posojila, med tem ko je sicer tako splendenen...

Mogoče pa da dela „Pepili“ na svoj račun, misleč si, če že vse „žrd“, zakaj bi moral ravno jaz predstavljati nesebičnost banke. — Zgledi vlečejo!

Pričakujemo pojasnila od merodajne strani v tem oziru, našim ljudem pa svetujemo, da kadar se prikaže gosp. Pepili, da bi jim „svetoval“, naj mu pokažejo vrata! Sicer je mogoče, da bo ta gospod kot „mučenik“ v službi še povišan, — vse je mogoče pri naši deželni upravi! Za danes dovolj. Če to ne izda, pridemo prihodnjic z imeni in konkretnimi slučaji na dan. Nam ni gotovo na tem, komu škodovati, vendar pa vporabimo vsa sredstva v to, da zabranimo izmozgovanje našega ljudstvu še od take strani!

Naš kmeč je že itak prelahkoveren in se kaj rad zaupa raznim patentiranim in nepatentiranim „šensalom“, katerih pa naj se varuje; kajti radi teh doseže ravno tako posojilo in še najboljše opravi, če gre povsod osebno.

Denar, ki ga eventualno porabi za razne pomagatke in „Pepeline“, naj vtakne raje v žep; kdor zajema posojila, ima že tako ali tako stroške. Tudi v tem oziru je skrajni čas, da se naši ljudje spametujejo!

Bralno in pevsko društvo „Ipava“ v Mirnu priredi v soboto dne 26. januarja 1907. v prostorih gospe Alojzije Faganelli plesni venček. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina: udje 1 K, neudje 2 K, dame proste. Vstop je dovoljen le vabljenim. Svira oddelek godbe prvaškega „Sokola“.

Vohunšt so bili poslali klerikalci v bližino „Trgovskega Doma“ dopoldne neko barabo, pop. pa „urednika“ Kremžarja, ki laže po Gregorčičevem navodilu po Jarovških listih. Sneženega moža pa je bilo kmalu tako strah pred „Trg. Domom“, ko je dobil „plačilo“, da jo je pobral urnih krač poročat „resnico“ o shodu samemu dr. Gregorčiču.

Poročila o mrazu. — V ponedeljek je pritnil nenavaden mraz. Od vseh strani prihajajo poročila o velikem mrazu. Na Dunaju je bilo v torek mraza 25 stopinj, opoldne na solncu še 12 stopinj. Na Češkem so zamrzile največje vode. V Galiciji je bilo mraza 25 stopinj. V Lvovu je morala priti na pomoč zdravniška postaja v 171 slučajih vsled mraza trepečim ljudem. Po vsem Ogrskem je velik mraz. Ravnatelj glavnega fizikalnega observatorija v Petrogradu je navedel za vzrok mrazu to, da je bil 18. t. m. v Severnem ledenem morju velik anticiklon, ki je povzročil zelo mrzlo vreme po vsej Rusiji. — V Trstu so imeli v torek zjutraj 6 do 7 Cels. stopinj pod ničlo. Mlekaricam, ki so prinesle mleko iz okolice v

mesto, je zmrazilo mleko v vrčih. Zvečer v torek je bilo v Trstu mraza 12° C. pod ničlo; o polnoči je bilo — 12.5°. V Trstu je bil tak mraz 3. jan. 1901. — V Pulju so imeli v tem hudem mrazu 5 stopinj pod ničlo. — V Berlinu je umrlo nekaj oseb radi mraza. Stopinj je bilo 19 pod ničlo. — V Kesmarku na Ogrskem je bilo 30 stopinj pod ničlo, z Ruskega poročajo; da je bila v guberniji Jaroslav celo 50 stopinj pod ničlo, v Petrogradu 29. — Tudi v Gorici smo občutili velik mraz; imeli smo 9, 10—13 stopinj pod ničlo. Soča je zamrznila in tudi javni vodnjaki.

Bralno in pevsko društvo v Št. Andrežu priredi v nedeljo 27. t. m. javni ples v dvorani g. Petra Jutmana. Svirala bo vojaška godba.

Pevsko in bralno društvo „Naš prapor“ v Pevmi je imelo svoj redni občni zbor v nedeljo dne 20. t. m., pri katerem so bili izvoljeni v odbor sledeči gg.: predsednikom Anton Grauner, podpredsednikom Josip Klanjšček, tajnikom France Boškin, blagajnikom Franc Makuc, knjižničarjem Lojze Mikluš, odbornikom Angelj Mikluš, Karl Cibič in Josip Fiegl. Za tekoče leto 1907. naročajo se nastopni časopisi: „Soča“, „Gorica“, „Slovenski Narod“ in „Edinost“.

Odbor Hrvatov in Slovencev na Krku priredi dne 2. febr. t. l. veliki ples v korist družbe sv. Cirila in Metoda za Istro v Hrvatskem domu v Vrbniku. Začetek ob 8. uri zvečer. Dobrovoljne prisose sprejema dr. Brovet, zdravnik na Krku.

Prostovoljno gasilno društvo v Kobaridu vabi na veliki ples, katerega priredi v nedeljo 27. januarja 1907. v dvorani „Hótela Devetak“. Pri plesu svira godba iz Čedad. — Vstopnina 2 kroni. Čisti dobiček se porabi za nabavo gasilnega orodja. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Prostovoljno gasilno društvo v Vipavi vabi k plesnemu venčku, ki bo dne 27. t. m. ob 7. uri zvečer v prostorih hotela „Adrija“. Čisti dobiček je namenjen za napravo gasilnega orodja. —

Pevsko društvo „Slavec“ v Ljubljani priredi na pustno nedeljo 10. febr. t. l. v hotelu „Union“ maskarado.

Trgovsko - obrtne in gospodarske vesti.

Električni obrat na alpskih železnicah in vodna moč iz Soče. — Za uvedbo električnega obrata na najjužnejšem delu novih alpskih železnic prihaja v poštev v uporabo v to svrhu le vodna moč Soče; v izkoriščanje te vode je predložila uprava državnih železnic že leta 1903. načrt v vodopravno razpravljanje. Glede na to, da je razpolaganje s to vodno močjo neobhoden predpogoj za uvedbo električne traktacije v južnem delu alpskih železnic, se v kratkem zaključijo postopanje za oddajo in zagotovi se upravi državnih železnic definitivno koncesija za izkoriščanje te vodne moči, na katero so obračala svojo pozornost v novejšem času tudi različna privatna podjetja.

Češki trgovci proti povišanju telefonskih pristojbin. — V trg. zbornici v Pragi so imeli zastopniki čeških in nemških trgovskih korporacij posvetovanje glede zvišanja poštnih pristojbin. Sklenili so, da 1. junija t. l. odpovedo vsi telefone, če se ne prekliče zvišanje pristojbin.

Lokalna železnica Červinjan-Belvedere. — Vlada je v ponedeljek predložila poslanski zbornici zakonski načrt za gradbo lokalne železnice iz Červinjana preko Ogleja v Belvedere. Za to železniško gradbo bo trebalo 1,600.000 K. Od teh prevzame vlada v smislu zakonskega načrta K 1,400.000, ostalo svoto 200.000 se pa razdeli na deželo Goriško in Gradiško ter na interesente.

Razgled po svetu.

Državni zbor. — V seji 22. t. m. je bila sprejeta predloga glede uradniških plač. Predlog glede zvišanja proforskih plač je bil tudi sprejet. Tudi predlogo glede pokritja stroškov so sprejeli. — Na to so prešli v razpravo o nujnem predlogu poslanca Stojana, da se ima takoj pričeti z debato o predlogu glede kongrua. V imenu socialistične stranke se je izjavil proti nujnosti in proti predlogu poslanec Schuhmayer. Nujnost pa je

bila sprejeta. Naučni minister je na j. t. ogleje zagovarjal predlog.

Ogrsko-hrvatski državni zbor. — Zbornica je 22. t. m. nadaljevala debato o proračunu za pravosodje. Posl. Nagv (neodvisna stranka) je naglašal potrebo socialne politike kmetijskih posestnikov v interesu ohranitve ogrske rase. Posl. Jankovich (neodvisna stranka) je izjavil, da je potrebna reforma tiskovnih določb že z ozirom na akcije proti madjarski državi; vendar se ni smeti dotakniti bistva tiskovne svobode. Na to je bila debata zaključena in naslov „centralno vodstvo“ s sklepnim predlogom posl. Simony-ja glede borzne reforme sprejeto.

Zbornica je nato pričela debato o trgovinskem proračunu.

V hrvatskem saboru je posl. Zadluka interpeliral radi množenja madjarskih šol na Hrvatskem. Interpelant je pozval vlado, naj madjarske šole na Hrvatskem kar prepove. Sekcijski načelnik Roje je rekel, da je na Hrvatskem 44 madjarskih, 45 nemških, 3 slovaške in dve maloruski šoli. To je posledica žalostnih gospodarskih razmer našega naroda. Vlada ukaže zapreti vse šole, ki ne odgovarjajo šolskim zakonom. Prvotni pouk, ki se ne vrši v jeziku otrok, ne more imeti nikakih uspehov. Vlada skrbi, da se v madjarskih šolah poučuje hrvatski jezik kakor obvezni predmet. Sicer sestavlja vlada nov šolski zakon, v katerem bo odpravljena marsikatera sedaj obstoječa napaka. Da bi se madjarske šole kar opustile, ni nikakih zakonitih sredstev; vendar se vlada postavi proti vsem nezakonitostim.

Vojaška posadka v Rovinju. — V Rovinju pride kmalu bataljon pehote.

Župnik Döller in njegova varovanka. — Kasnecijska sodnija je razpravljala 22. t. m. o ničnostni pritožbi župnika Franca Döllera, ki je bil pri okrožni sodnji v Kremsu obsojen na 3 mesece v ječo, ker je zapeljal svojo 16-letno varovanko v nenravna dejanja. Kasnecijska sodnija je zavrgla ničnostno pritožbo. Döller je velik krščanski socialist.

Španska. — Radi povišanja cen kruha je prišlo v Madridu do izgrediv, pri čemer je bilo več oseb ranjenih. Oblastnije so izdale stroge odredbe. Delavski del mesta je zaprl orožništvo. Tudi v zbornici in v senatu se je razpravljalo o povišanju cen kruha. V senatu so nekateri senatorji in tudi finančni minister grajali postopanje lastnikov pekarn. Madridski župan je izjavil, da bo energično postopal proti lastnikom pekarn in, ako bo treba, izda najstrožje odredbe. Finančni minister je zagotovil, da bo vlada v tej stvari podpirala župana.

Volilna reforma na Hrvatskem. — Hrvatska vlada pripravlja gradivo za zakonski načrt glede spremembe volilnega reda za sabor. Sedaj je na Hrvatskem okoli 50.000 volilcev, a po splošni volilni pravici bi jih bilo okoli pol milijona, torej bo število volilcev 11-krat večje.

C. kr. privil.

krojaški kroji.

25 LET OBSTOJEČA

strokovna krojačnica prve vrste
za vsaki stan
V GORICI NA TRAVNIKU.

Cena oblek za vse stanove.

Salonska obleka zimska ali letna:

I. Salon obleka iz mode Strich-Kamgarn	70-92
II. " " " " Parovien	85-86
III. " " " " Kamgarn	80-80
IV. " " " " Seviot	65-72
I. Talar ali Romana iz vsakovrstnega sukna	33-70

Površniki zimski ali letni:

I. Površniki iz mode Strich-Kamgarn	45-70
II. " " " " " "	36-60
III. " " " " Biberet ali kožman	40-65
IV. " " " " Seviot	32-40
V. " " " " " " za dečke od 9 do 16 let	3-80

Obleke zimske ali letne:

I. Obleke iz mode najfinejšega sukna	60-90
II. " " " " " " Kamgarn	56-80
III. " " " " " " Seviot	35-72
IV. " " " " " " Loden	35-60
I. " " " " " " za dečke od 9 do 16 let vsake vrste	11-15
II. " " " " " " " " od 3 do 12	5-20
I. Okrogla doiga Pelegrina nepremočljiva	15-25
II. Havelok " vsake vrste nepremočljiva	15-35
I. Hlače vsake vrste blaga	5-25
II. " " " " " " za dečke od 9 do 16 let	3-15
III. " " " " " " " " 3 do 12 let	2-11
I. Kompletna Sokolska obleka	86

Blago gotovo se prodaja ceneje kot drugi trgovci.

M. POVERAJ.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirsberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBSČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBSČINE

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni venel. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

Poskusite moje izvrstne izdelke:

Velike fine kranjske klobase 11 kosov 1 gl. —
Klobasice - hrenovke velike fine 11 kosov 1 gl. —
Salame fine priljubljene iz gnjati . . . kg 1 gl. 25 kr.
Salame fine domače 90 kr.
Gnjat najfinjša ala Praga od 4 kg naprej . . . 1 gl. 10 kr.

Pošiljam proti povzetju od 5 kg naprej.

Zavitek in spremnico ne računam.

Priporočam se sl. občinstvu odličnim spoštovanjem

M. Modic

Spodnja Šiška, Ljubljana.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

Filijalka v Dornbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinjšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriške pince, potice itd.

RAZGLAS.

Podpisana si usojata naznanjati, da smeta od 1. avgusta 1905. dalje vsled pridobljene koncesije od obrtne oblasti sprejemati vsa naročila

električne luči in gonilnih naprav,

kakor tudi vsa popravila spadajoča v to stroko.

Z ozirom na dolgoletno vezbanje pri najboljših tvrdkah te stroke (Schuckert, Siemens & Halske) pričakujeta da, se bode slavno občinstvo ravno tako zapno obrabalo na podpisance kakor doslej ter zagotavljata solidno in ceno izvršitev vsakega naročila spadajočega v našo stroko.

Sprejemata cenj. naročila ter dajata razna pojasnila spoštovanjem udana

Ivan Potočnik & A. Hügel

Mehanična delavnica.

Vpoljava plina, vode in električne luči.

V Gorici, za vajalca št. 13.

Poskusite in priporočite izdelke Vydrope tovarne hranil v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles

Waffenrad z dveletnim in Bayal z enoletnim jamstvom pri

Batjelu

v Gorici, Via Duomo št. 3.

Prodaja tudi na mesečne obroke.

Ivan Kravos

priporoča svojo

sedlarsko delavnico

v Gorici

trg Koran, št. 11.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo »Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici« je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni; opravljeni po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorec«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v »Trgovskem domu«.

Načelstvo in nadzorstvo.

Stara tvrdka pri kateri se stalni odjemalci poslužujejo že nad 30 let!

Druge reklame ne potrebuje moja krojaška delavnica in trgovina z gotovimi oblekami.

Izdeluje obleke za vsak stan: civilne, uradniške in vojaške.

V zalogi ima vedno sveže blago za vsak letni čas iz prvih tovarov.

Izdelek iz lastnega blaga jamčim.

Anton Krušič,

krojaški mojster in trgovec v Gorici

tek. Frana Josipa 35 — tek. Josipa Verdi 33.

Na tisoče

priznanj se mi je izrazilo tekom mojega delovanja od strani mojih odjemalcev glede dobre kakovosti mojega blaga. Radi tega smem upati, da se pred nakupom raznih potrebščin za vsako letno sezono obrne sl. občinstvo v prvi vrsti na mojo trgovino, ker le tu dobi zares solidno in ceno blago. Omeniti hočem samo sledeče predmete: Kožuhovne ovratnike (Boa), Jaeger podobne za letni in zimski čas. Čevlje za dom, svilene in volnene šerpe. Največja zaloga okraskov za obleke, vedno zadnje novosti. Rokavice, nogavice, pasove, ovratnice in perilo za gospode, toaletna mila, dišavne glavnice, možnjice itd.

J. ZORNIK — GORICA

Gospodarska ulica 10.

Odlikovana pekarija in sladničarna

KAROL DRAŠČIK

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinjšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Kerševani & Čuk

v Gorici

Stalni trg št. 9 (piazza Duomo)

priporoča svojo

zalogo šivalnih strojev

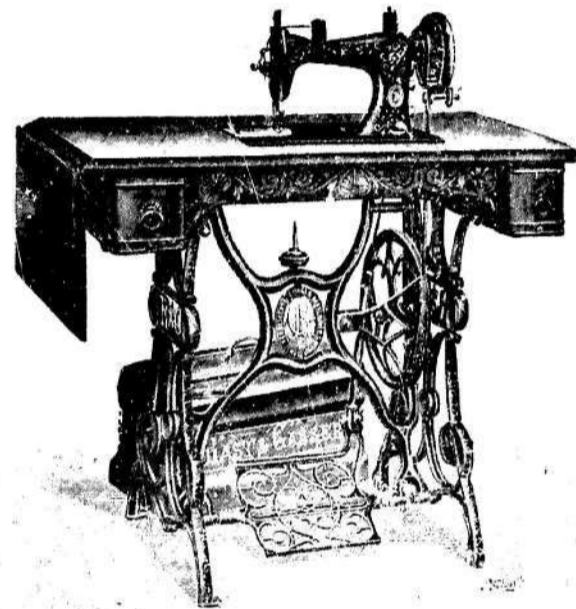
raznih sistemov

za umetno vezenje (rekamiranje)

Zaloga dvokoles.

Mehanična delavnica konec Raštelja št. 4 sprejema vsako popravo šivalnih strojev, dvokoles, pušk in samokresov.

Šivalne stroje in poprave jamčiva od 5-10 let.

Najvišja odlika „GRAND PRIX“ na svetovni razstavi v St. Louis 1904.

Zahtevajte le

Globus čistilni ekstrakt

kakor kaže podoba,

ker ponuja se ničvredna posnemanja.

Jedini izdelovalec Fritz Schulz ml. aka. družvo na Lipskem in Eg.

Največja zaloga slik

v modernih in umetnih okvirjih, — umetniške vrednosti. — Slik prvih slovanskih slikarjev. — Nabožne slike slovečih slikarjev. — francoske, angleške in ameriške gravure velike umetniške vrednosti v okvirjih po želji odjemnikov.

Razstava slik v »TRGOVSKEM DOMU«.

Knjigarna in trgovina z umetninami

A. Gabršček v Gorici.

